

Udruženje društava za osiguranje u FBiH: Požar u džepu osiguranika

Udruženje društava za osiguranje u FBiH: Požar u džepu osiguranika

Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH 23. jula je usvojio Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o požaru i vatrogastvu

Udruženje društava za osiguranje u Federaciji BiH upozorava javnost na činjenicu da je ovim diskriminirajućim zakonskim aktom predviđeno da se zaštita od požara, kao jedna od društveno najznačajnijih aktivnosti, u najvećoj mjeri finansira iz džepa osiguranika, dakle svih onih koji žele platiti policu osiguranja automobila, kuće, stana, poslovnog prostora... Drugim riječima, usvajanjem ovog zakona otvorena su vrata za poskupljenje, ne samo osiguranja od požara, nego svih vrsta neživotnih osiguranja, uključujući obavezno osiguranje automobila, što znači dalje ugrožavanje ionako ugroženog standarda stanovnika BiH.

Zakonodavci izlobirani od Federalne uprave Civilne zaštite tako su dali zeleno svjetlo rješenju koje oporezuje one koji žele osigurati svoju imovinu, dodatnim nametima!? Naime, u obrazloženju ovog zakona doslovce piše: "Osiguravajuća društva, također, neće imati slabiji finansijski rezultat radi finansijskih izdvajanja za vatrogastvo, iz razloga što će prilikom računanja premije osiguranja u istu uračunati i ova izdvajanja finansijskih sredstava. Dakle, osiguranik koji zaključi policu osiguranja sa osiguravajućim društvom će i platiti ovu naknadu".

Udruženje društava za osiguranje u FBiH, koje okuplja 13 osiguravajućih i jedno reosiguravajuće društvo, razumije potrebu da se finansiranje zaštite od požara i rada vatrogasne službe kvalitetnije riješi. Predstavnici branše osiguranja u Federaciji BiH svjesni su važnosti zaštite od požara i žele učestvovati u njenom podizanju na viši nivo. Međutim, umjesto da se zaštita od požara finansira iz prihoda svih privrednih društava, a što bi omogućilo prikupljanje znatnih sredstava te kupovinu adekvatne opreme za protivpožarnu zaštitu, Federalna uprava Civilne zaštite je teret plaćanja vatrogasnog doprinosa natovarila samo na leđa osiguravajućih društava i krajnjeg korisnika osiguranja – građana!? Ova izvrnuta logika ogleda se u zakonskom rješenju prema kojem će osiguravajuća društva (čitaj: osiguranici) izdvajati čak šest posto iz ukupnih premija neživotnih osiguranja, izuzimajući premiju za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, iz koje bi se trebalo izdvajati jedan posto.

I laicima je poznato da vatrogasna služba funkcionira na principu službene intervencije u slučaju kada izbije požar, u cilju zaštite građana i njihove imovine. Intervencija vatrogasne službe ne zavisi od toga da li je određena imovina osigurana ili ne. Sve fizičke i pravne osobe imaju pravo na "jednak pristup" državnoj službi protivpožarne zaštite, bez obzira na to da li su istovremeno osigurani od požara kod određenog osiguravajućeg društva ili ne. Postavlja se, dakle, opravdano pitanje, po kojem osnovu su samo osiguranici kroz plaćanje premije osiguravajućim društvima opterećeni ovim novim nametom? Imaju li oni koji su pohrlili da usvoje ovakav zakon ijedan dokaz da stepen aktivnosti protivpožarne službe zavisi od toga da li je nešto zaštićeno ili ne osiguranjem od požara? I konačno, kakva je veza između plaćanja osiguranja od drugih, "nepožarnih" rizika, sa plaćanjem zaštite od požara?

Udruženje društava za osiguranje FBiH, kao predstavnik struke osiguranja i zaštitnik interesa svojih klijenata osiguranika, je svjesno činjenice da predlagač zakona nije pokazao nimalo brige za ekonomske posljedice ovakvog nakaradnog rješenja po građane i budućnost djelatnosti osiguranja u BiH. Međutim, ono što je još gore je činjenica da se insistiralo na usvajanju ovakvog diskriminirajućeg zakona unatoč iskustvima iz najbližeg susjedstva, gdje su slična zakonska rješenja oborena i poništena odlukama ustavnih sudova. U drugom dijelu BiH, Republici Srpskoj, Ustavni sud je još 2004. godine osporio slično rješenje finansiranja zaštite od požara. Trenutno, u ovom entitetu je na snazi propis kojim se tzv. vatrogasni doprinos plaća u visini 0,04 posto na ukupni prihod firme i plaćaju ga svi poslovni subjekti. Ustavni sud Republike Hrvatske 2002. godine razmatrao je slična pitanja i jasno iskazao svoj stav da postoji nejednakost u postupanju prema pravnim subjektima.

Ovim putem Udruženje društava za osiguranje u Federaciji BiH želi skrenuti pažnju cjelokupne javnosti na površno i paušalno tretiranje životno važnog pitanja preventivne zaštite od požara i finansiranja vatrogasne službe. Umjesto cjelovitog rješenja, kojim bi se u ovu aktivnost uključile sve instance vlasti, svi budžeti i sve pravne osobe, Federacija BiH je dobila problematičan zakon o čijoj će logici finansiranja sasvim sigurno imati šta reći i Ustavni sud Federacije BiH. Ni Zakon o požaru i vatrogastvu iz 2009. godine, kao ni njegove najnovije izmjene i dopune, prema mišljenju ovog Udruženja, definitivno nisu u skladu sa ustavnim načelima zabrane diskriminacije i u vezi sa pravom na imovinu, jer nametnuta obaveza ne ispunjava antidiskriminacijske standarde koje garantira Ustav Federacije Bosne i Hercegovine. Finansiranje zaštite od požara i vatrogasne službe je neophodno, ali ne na način kako je to zamislila Federalna uprava civilne zaštite: da se optereće jedna branša i njeni klijenti, odnosno svi građani koji su spremni da se osiguraju i tako pokažu društvenu odgovornost.

U okviru IPA prekograničnog programa Bosne i Hercegovine i Crne Gore u Sarajevu je organizovan informativni dan povodom objave trećeg poziva za dostavljanje prijedloga

U okviru IPA prekograničnog programa Bosne i Hercegovine i Crne Gore, za koji je Evropska Unija osigurala 3.150.000 eura, u Sarajevu je danas organizovan informativni dan povodom objave trećeg poziva za dostavljanje prijedloga.

Info dan su organizovali Direkcija za evropske integracije, Vijeća ministara BiH i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija Crne Gore, kao operativne strukture za provođenje IPA prekograničnog programa dvije države, u saradnji s delegacijama EU u BiH i Crnoj Gori.

Treći poziv objavljen je 25. jula i bit će otvoren do 9. septembra, a aplikanti će moći predložiti projekte iz oblasti turizma, zaštite životne sredine i umrežavanja organizacija između dvije zemlje, razvoja ruralnih područja, itd.. Nakon razmatranja prijedloga svih pristiglih projekata aplikanti mogu očekivati da će u ljeto 2014. godine znati da li će njihov projekat biti finansiran.

Šef Operativnog odjela za ekonomski razvoj, prirodne resurse i infrastrukturu u Delegaciji EU-a u BiH Martin Schieder istaknuo je da je saradnja u prekograničnim programima pokazala da je ovaj oblik bilateralne

saradnje zemalja regiona opravdan. "Dosadašnja saradnja na ovim programima je pokazala dobre rezultate, dugoročnu korist te su pružili konkretan doprinos lokalnom razvoju u pograničnom dijelu u sektoru turizma", rekao je Schieder. Šefica Odsjeka za prekogranične, međunarodne i posebne pomoći EU pri Direkciji za evropske integracije Vijeća ministara BiH Nada Bojanić podsjetila je da je prvi poziv za projekte bio objavljen 2009. godine kada je odobreno 12 projekata, a drugi 2011. godine kada je odobreno osam projekata.

Napomenula je da je ovo posljednji poziv u tekućem budžetskom periodu, ali je najavila da će naredni budžetski period biti 2014. do 2020. godina kada će ponovo biti mogućnosti za apliciranje projekata, jer je izvjesno da će se prekogranična saradnja nastaviti.

Opći cilj IPA Prekograničnog programa BiH-Crna Gora je ubrzanje zajedničkog održivog razvoja prekogranične saradnje, njenih ekonomskih, kulturnih, prirodnih i ljudskih resursa kroz jačanje ljudskih potencijala i zajedničkih institucionalnih mreža lokalnih zajednica, te lokalnih privatnih i javnih aktera.

Povećanje doprinosa bilo bi pogubno za privredu

Zijad Krnjić, direktor Federalnog zavoda PIO/MIO

Izjava Zijada Krnjića, direktor Zavoda PIO/MIO FBiH, da se povećanjem stope doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje moraju stvoriti uvjeti za stabilnu isplatu penzija, izazvala je burne reakcije među poslodavcima u Federaciji BiH.

U razgovoru za "Dnevni avaz" neki od bh. privrednika kažu da je evidentno da određeni fondovi imaju problema da izmire svoje obaveze iz sve praznijih kasa, ali da ih ne mogu puniti preko leđa onih koji čine okosnicu razvoja i prosperiteta zemlje.

Poduzetnik Nihad Imamović kaže da je Krnjićeva izjava sramotna te da bi povećanjem nameta ionako ugrožena bh. privreda bila uništena.

- Zašto niko ne razmišlja o smanjenju administracije koja guta ogromna sredstva ili ne uvede kontrolu naplate određenih poreza i taksi kojima bi se povećao priliv u budžete, nego su na udaru uvijek privrednici? Kada bi se birala najgluplja izjava godine, to bi bila ova o povećanju doprinosa - ogorčen je Imamović. Krnjićevu ideju o povećanju doprinosa ne podržava ni Haris Rahman, direktor kompanije „Prevent“ Goražde, koja trenutno upošljava više od 1.000 radnik.

- Treba težiti tome da se doprinosi smanje da bismo dobili više olakšica kako bi se razvijale postojeće firme, ali i privukli novi investitori. Povećanje doprinosa bilo bi pogubno. Treba pojačati rad inspekcija i na taj način bi se postigli mnogo bolji efekti - kaže Rahman.

Na Krnjićevu izjavu o povećanju doprinosa oštro je reagirao i Mladen Pandurević, predsjednik Udruženja poslodavaca FBiH.

To je neozbiljan prijedlog. Doprinosi i fiskalni nameti u FBiH ne samo da su najviši u regionu nego i u svijetu, i nema mjesta daljnem povećanju. To nije način stabilizacije penzionog niti bilo kojeg drugog fonda, treba povećati stopu zaposlenosti - kaže Pandurević.

Mladen Pandurević, direktor UPFBiH

Primjedbe UP FBiH na posljednju verziju Prednacrtu Zakona o sigurnosti i zdravlja na radu

Na konačan tekst Prednacrtu Zakona o sigurnosti i zdravlja na radu Udruženje poslodavaca FBiH je podnijelo slijedeće primjedbe;

Član 36.tačka 1 – izbaciti «Vijeće zaposlenika i sindikat»

obrazloženje: Dovoljno je izvijestiti «Povjerenika za sigurnost i zdravlje na radu» a on neka obavještava one koji su ga izabrali.

Članovi 40,41,i 42 – treba brisati jer je usaglašeno na sasatanku održanom 11.04.2013 godine da je formiranje odbora za sigurnost nepotrebno.

Član 53 i 54 – na sastanku je bilo usaglašeno da se briše «privatna praksa

obrazloženje: Formulacijom «Ovlaštena zdravstvena ustanova « pokrivena su sve takve ustanove pa i privatna praksa ako je ovlaštena.

4. član 54 . tačka g – treba iz teksta izbaciti tačku g

obrazloženje: Ako poslodavac ne zna kakve poslove ima na raspolaganju kako ga o tome može savjetovati neko

ko nije u toku tehnološkog i tehničkog procesa u preduzeću.

5. član 57 tačka 1 – Izbaciti «ovlaštena privatna praksa»

obrazloženje: Nije jasno zašto Ministarstvo uporno gura i protežira u tekstu neku privatnu praksu i ako je sa formulacijom «ovlaštena zdravstvena ustanova « sve rečeno.

6. član 58. – predložemo da se na kraju teksta tačke 1 doda «ukoliko takvo radno mjesto postoji kod poslodavca».

obrazloženje: UP FBiH apsolutno ne može prihvatiti da je obaveza poslodavca radnika rasporediti na drugo

radno mjesto ako takva mogućnost u firmio ne postoji. U praski vrlo često nije moguće izvršiti odredbu zakona

kako je predviđeno u ovom članu.Uostalom , zbrinjavanje ovakvih radnika bi trebalo biti u sferi socijalne

politike a za što je nadležno Ministarstvo. Ne mogu se provođenjem socijalne politike opteretiti samo poslodavci. Ukoliko se naš prijedlog ne prihvati onda insistiramo da se u članu 82. izbriše tačka 13.

7. Članovi 80, 81,82 i 83 - UPFBiH insistira da se ponovo razmotri kaznena politika jer su predviđene kazne izvan i iznad ekonomskih mogućnosti naše privrede, a u odnosu na druge zakone su dva ili više puta veće za iste ili slične prekršaje.

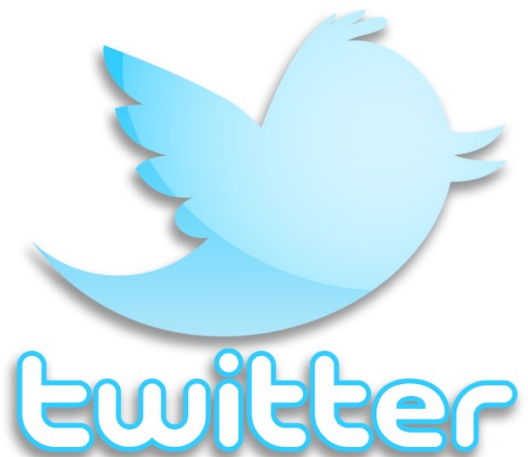
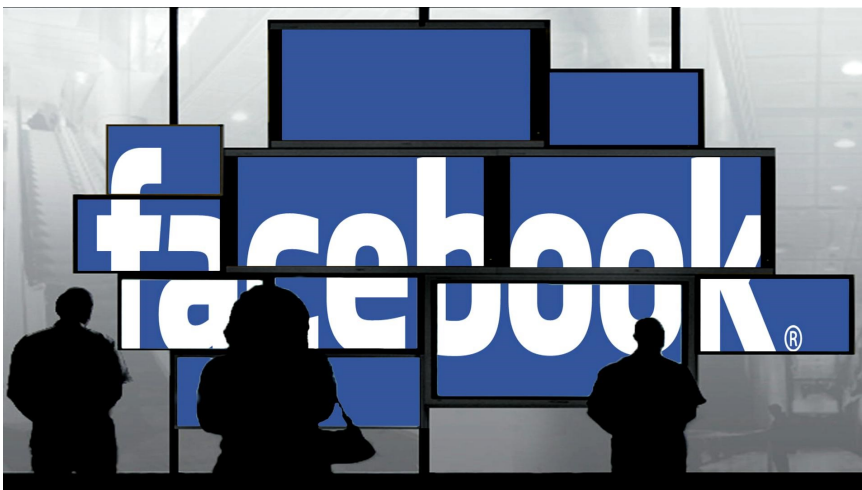
Udruženje poslodavaca FBiH na društvenim mrežama

Iako je oglašavanje na Twitteru zastupljeno na razvijenijim tržištima, njegova implementacija je djelimično zaživjela na našim prostorima. Ipak, nedavno je u rad pušten novi mehanizam oglašavanja na ovoj mreži - oglašavanje putem promovisanog "tvita" koji se usmerava ka korisnicima na osnovu ključnih reči koje sadrže njihovi "tvitovi".

Ovo je važna opcija koja omogućava oglašivačima da dopru do korisnika u pravom trenutku i u pravom kontekstu. Kako bi promovisalo svoj rad, a i na sto lakši način informisali naše članstvo Udruženje se pridružilo društvenim mrežama kao što su Twitter i Facebook.

Svjedoci smo sve veće potražnje kompanija za eksternim ekspertima koji se bave komunikacijom putem društvenih medija kao i zakupom medijskog prostora. Do sada je najviše oglašavanja išlo kroz Facebook platformu, međutim, nova opcija targetiranog oglašavanja na Twitteru nam otvara sasvim nove mogućnosti da u pravo vreme i na pravi način dopremo do zajednice Twitter korisnika koja se prema uticaju koji ima na svoje članove sasvim legitimno može smatrati novim medijem sadašnjosti i jedim od najuticajnijih medija budućnosti.

PRATITE NAS NA DRUŠTVENIM MREŽAMA!!!

Obavijest o GP na kojima se može provoditi carinski postupak na osnovu karneta ATA

Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine uputila je obavijest Vanjskotrgovinskoj komori Bosne i Hercegovine kojom informira sve privredne subjekte da je dana 19.06.2013. godine, u Briselu, potpisan novi Ugovor između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske o graničnim prelazima (GP). Prema tom ugovoru došlo je do određenih promjena u pogledu kategorizacije određenih graničnih prelaza.

Prema promjenama, kako se navodi u dopisu Uprave, GP Novi grad i GP Doljani više nisu prelazi za međunarodni robni promet nego samo za međunarodni putnički promet, a uspostavljen je novi GP Bijača (BIP prelaz) za međunarodni robni i putnički promet. Navedeno je dovelo i do određenih promjena u pogledu toga na kojima GP se može provoditi carinski postupak po karnetu ATA.

Slijedom toga, u Bosni i Hercegovini se carinski postupak po karnetu ATA u skladu sa Aneksom A Konvencije o privremenom uvozu („Službeni glasnik BiH – Međunarodni ugovori“, broj 1/10), od 01. jula 2013. godine može provoditi na graničnim prelazima sa susjednim državama otvorenim za međunarodni promet, a a radi se o sljedećim GP u drumskom, željezničkom i vazdušnom saobraćaju:- Granični prelazi prema Republici Srbiji: Rača, Pavlovića Most, Karakaj, Vardište i Uvac, – Granični prelazi prema Republici Hrvatskoj: Brčko, Orašje, Šamac, Gradiška, Gradina, Izačić, Kamensko, Gorica, Bijača (prelaz BIP), Brod, Hukića Brdo, Strmica, Željeznička stanica Dobrljin, Željeznička stanica Šamac i Željeznička stanica Čapljin, – Granični prelazi prema Republici Republici Crnoj Gori: Hum, Klobuk i Deleuša, – Granični prelazi u vazdušnom saobraćaju: Aerodrom u Sarajevu, Mostaru, Banja Luci i Tuzli.

JAVNI OGLAS

ZA KANDIDOVANJE PROGRAMA UTROŠKA PREOSTALOG DIJELA NEUTROŠENIH SREDSTAVA UTVRĐENIH U RAZDJELU 17. BUDŽETA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2012. GODINU FEDERALNOM MINISTARSTVU ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE „POZAJMLJIVANJE I UČEŠĆE U DIONICAMA – OSTALA DOMAĆA POZAJMLJIVANJA

I. PREDMET POZIVA

Predmet poziva je prikupljanje programa za korištenje sredstava, u skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava utvrđenih u Razdjelu 17. Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije „Pozajmljivanje i učešće u dionicama – Ostala domaća pozajmljivanja“ („Službene novine Federacije BiH“, br. 82/12, 5/13 i 45/13).

II. PRAVO UČEŠĆA

Na osnovu ovog Programa pozajmit će se sredstva sljedećim sektorima industrijske proizvodnje:

- Metalna, elektro i automobilska industrija,
- Građevinska industrija,
- Drvena i papirna industrija,
- Proizvodnja tekstila, kože i obuće,
- Hemijska industrija i industrija gume i plastike,
- Namjenska industrija i
- Prehrambena industrija.

III. SVRHA PODSTICAJA

Mjera: Modernizacija tehnološkog procesa
Pozajmljivanje sredstava po ovoj Mjeri vrši se za podsticanje ulaganja u:

- Značajna poboljšanja i modernizaciju već postojećih proizvoda, proizvodnih procesa ili usluga s većom dodatnom vrijednosti,
- Nabavku novih tehnologija (mašina, postrojenja i oprema za proizvodnju, mjerni i kontrolni uređaji),
- Nabavku industrijskog znanja (know-how), posebnih znanja i vještina, informatičke opreme usmjerene ka proizvodnji i uvođenje validnog CE znaka,
- Značajnije aktivnosti na osnovu promjene sveukupnog proizvodnog procesa i stanja postojeće poslovne djelatnosti društva (reinženjering).

Javni oglas u potpunosti možete preuzeti [ovdje](#).

Raspisan javni poziv za dodjelu koncesije za izgradnju TE Ugljevik 3

Ministarstvo industrije, energetike i rudarstva Republike Srpske raspisalo je **javni poziv** za dodjelu koncesije za izgradnju i korištenje termoelektrane "Ugljevik 3", opština Ugljevik, instalisane snage 2x300 i godišnje proizvodnje oko 4380 GWh.

Projekat TE "Ugljevik 3" obuhvata izgradnju dva tipska bloka instalisane snage po 300 očekivane godišnje proizvodnje oko 4300 GWh.

Procijenjena vrijednost investicije oko 1.061.112.684,00 KM. Lokacija objekta je neposredno uz postojeći kompleks TE "Ugljevik". Elektrana će kao pogonsko gorivo koristiti mrki ugalj sa ležišta Ugljevičkog rudarskog basena. Uklapanje elektrane u elektroenergetski sistem će se izvesti priključkom

na prenosnu mrežu naponskog nivoa 400 kV. Mjesto priključka je u TS 400/110 kV "Ugljevik".

Koncesija se dodjeljuje na period do 30 godina računajući od dana zaključenja Ugovora o koncesiji.

Pravo učešća na javnom pozivu imaju sva domaća i strana pravna lica koja ispunjavaju uslove iz tenderske dokumentacije i poziva.

Rok za dostavljanje ponuda je 45 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Kozarić: Teška situacija u BiH dugoročno neodrživa

(Indikator.ba) Guverner Centralne banke BiH Kemal Kozarić izjavio je da su finansijske institucije u prvih pola godine zabilježile blagi oporavak ekonomije i tržišta kapitala.

Kozarić je naveo da je u prvih šest mjeseci izvoz narastao za 8,7 odsto, a uvoz smanjen za 1,3 odsto, pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 58,1 odsto, dok je spoljnotrgovinski deficit veći od tri milijarde KM. "Naša projekcija je bila da će rast BDP-a u ovoj godini biti negdje oko jedan odsto, a sada vršimo korekciju i vjerovatno će biti smanjena, dok će inflacija ostati mirna, negdje oko dva odsto", rekao je Kozarić za "Nezavisne novine".

On je napomenuo da prosječna plata u BiH iznosi 832 KM, ali da nezaposlenost smatra najvećim problemom u BiH. Kozarić je konstatovao da trenutna teška situacija u BiH ipak ne može biti

dugoročno održiva zbog velikog pritiska javnog duga i nezaposlenosti.

Prema njegovim riječima, spoljni dug BiH je 7,49 milijardi KM ili 27,53 odsto BDP-a, dok su direktne strane investicije u prošloj godini iznosile 960 miliona KM, a za ovu još nema podataka.

Devizne rezerve BiH su oko 6,5 milijardi i stabilne su, kaže Kozarić.

Uz konstataciju da je BiH trenutno na stendbaj-aranžmanu sa Međunarodnim monetarnim fondom /MMF/, Kozarić je najavio da će u septembru Misija MMF-a doći u BiH u vezi sa narednom tranšom. "Što se tiče budžeta i budžetske potrošnje, iako je značajna, ove godine trebalo bi da bude zatvorena s ovim sredstvima MMF-a. Ali je sporno što su upravo ta posuđena sredstva otišla za zatvaranje budžeta i budžetsku potrošnju", istakao je Kozarić.

Prevent i ove godine partner organizacije IAESTE

(Indikator.ba) Prevent je i ove godine partner međunarodne organizacije IAESTE u projektu međunarodne razmjene studenata. Tri studenta iz Tunisa, Poljske i Španije borave u Preventu osam sedmica kako bi upoznali proizvodne procese i poslovne

aktivnosti Prevent grupacije u BiH.

Na ovaj način, student će steći iskustvo u oblasti proizvodnog inženjeringa te se pripremiti za tržište rada. U isto vrijeme, ovakva saradnja omogućava studentima iz Bosne i Hercegovine da steknu praksu u inostranstvu.

Kao globalna kompanija, koja posluje na 30 lokacija u svijetu i pri tome zapošljava 10.000 uposlenika, Prevent studentima nudi rad u internacionalnom okruženju te mogućnost da komuniciraju sa kupcima i dobavljačima iz cijele Evrope. Također, dinamična radna sredina kakva je specifična za automobilsku industriju nudi im širok spektar mogućnosti za dalji profesionalni razvoj. U protekle četiri sedmice, student su upoznali procese proizvodnje tekstila i šivanja autopresvlaka te se uvjerali u visoke standarde kvaliteta koje ova kompanija zadovoljava. U narednom periodu, praksu će nastaviti u jednoj od najmodernijih kožara na prostoru jugoistočne Evrope, te upoznati sve procese, od proizvodnje sirove kože do nastanka finalnog proizvoda kožnog otkrojka.

Prevent grupacija kroz svoje poslovanje posebnu pažnju poklanja razvoju mladih te kroz podršku raznih društveno odgovornih projekata nastoji doprinijeti razvoju kompletnog bh. Društva.

Hidrogradnja: Prodaja zgrade, pa izlazak na tendere

(Indikator.ba) Nadzorni odbor Hidrogradnje donio je jednoglasnu odluku o prodaji zgrade Direkcije u sarajevskoj Ulici Hamdije Kreševljakovića 19. Prema riječima Emira Felića, predsjednika Nadzornog odbora Hidrogradnje, ukoliko se zgrada proda, sredstva bi prioritetno bila iskorištena za izmirivanje obaveza po osnovi PIO/MIO, koje iznose oko 13 miliona KM. Procjenjuje se da zgrada košta oko 19,2 miliona KM s tim što se planira prodati za 20 miliona.

S druge strane poslovi za Hidrogradnju se još traže. Direktor Džemaludin Peljto kaže da su učinjeni prvi koraci, pa je tako nedavno dogovoren posao sa Autocestama FBiH o radovima na dionici Mostarska petlja-Vlakovo. Ovaj posao će koštati oko 5 miliona KM, a na njemu će biti angažovano oko 150 radnika, izvještava Oslobođenje. Predsjednik NO Hidrogradnje smatra da je, ipak, najsigurniji izlaz iz nedostatka posla angažovanje stotinjak radnika na poslovima u Libiji u septembru. Riječ je o ugovoru od 40 miliona eura. - Ukoliko bi se zgrada prodala, pored izmirivanja obaveza po osnovi PIO Hidrogradnja bi bila oslobođena osam do deset miliona kamata koje duguje na ta sredstva, kazao je Felić i dodao da bi onda Hidrogradnja dobila potvrdu Porezne uprave da je

izbimirila obaveze po osnovu PIO i time bi samostalno mogla izlaziti na domaće i međunarodne tendere.

Zbog toga što nema uplaćene doprinose Hidrogradnja sada dobiva poslove isključivo kao podizvođač, na kojima može angažovati maksimalno 30 radnika.

Preduzetnici se protive odluci EU o suspenziji sredstava za MSP

(Indikator.ba) Udruženje malih i srednjih preduzeća u BiH apelovala su na Delegaciju EU u BiH da ne zatvara mogućnost povlačenja sredstava iz fondova EU za podršku privrednom rastu u BiH za sektor malih i srednjih poduzeća i turizma. Preduzetnici su zatražili od predstavnika EU u BiH da pristup ovim sredstvima ostave otvorenim i pokušaju da razmotre druge modele za dotok sredstava do istinskih mogućih korisnika u BiH.

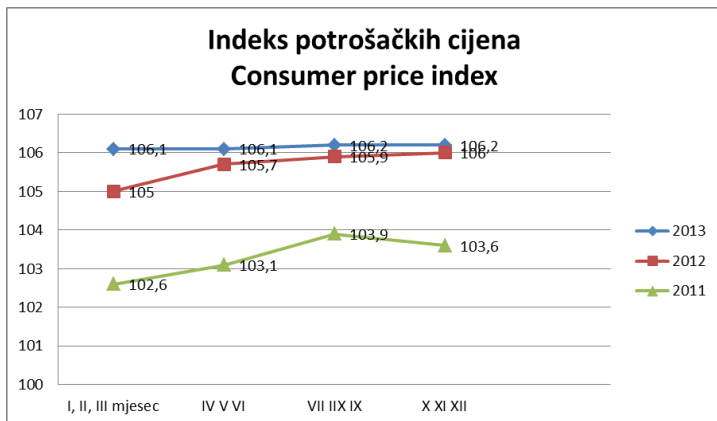
"Pošto sa ovim političkom modelom i političarima nikada nećemo ući u EU, ostaje jedina mogućnost da EU preuzme inicijativu i nađe načina da uđe u BiH. Građani BiH će se, u suprotnom, zbog normalnijih uslova života, odseliti u zemlje članice EU", upozoravaju preduzetnici.

Oni ističu da je tačno da uslovi za ovu vrstu podrške nisu ispunjeni, ali da je potreban jasan politički dogovor u vezi sa odobravanjem relevantnih projektnih izvještaja i usaglašavanje modela za realizaciju projekata, što nemaju. U saopštenju se dodaje da je povlačenje sredstava jasno upozorenje svima onima koji ne rade svoj posao, a za šta se više nego dobro plaćeni da se ozbiljno okrenu problemu svoje svrsishodnosti.

Podsjeća se da je u junu obustavljeno pet miliona eura za projekte poljoprivrede i ruralnog razvoja, a sada u julu mogući je gubitak još 4,5 miliona eura za podršku razvoja malog i srednjeg preduzetništva i turizma. "Ovo je prvenstveno ekonomsko i političko pitanje koje nije samo sa jedne strane dobra volja EU da pomogne privredi BiH nego i, sa druge strane, pitanje sposobnosti i znanja domaćih resursa da prihvate i realizuju transparentno tu pomoć", ističu preduzetnici.

Postavlja se pitanje, kažu preduzetnici, kome to u BiH ne odgovara pomoć EU i kojoj političkoj opciji u BiH pripadaju kadrovi koji rade na realizaciji ovih projekata.

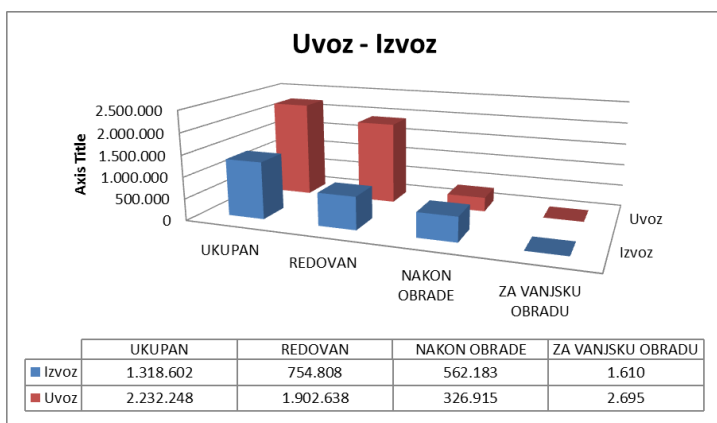
Poznato je da model korištenja sredstava iz fondova EU zahtjeva strogu kontrolu korištenja tih sredstava, kao i efekata koje će rezultirati jer EU mora odgovarati svojim građanima za utrošena sredstva koja izdvajaju poreski obveznici država članice EU. EU suspendovala je prošle sedmice 4,5 miliona eura za projekte pomoći turizmu i uvođenju sistema upravljanja kvalitetom u mala i srednja preduzeća u BiH zbog nepostizanja dogovora vlasti u BiH o potrebnim koracima na realizaciji projekata.

INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA

Podaci su preuzeti od Federalni zavod za statistiku

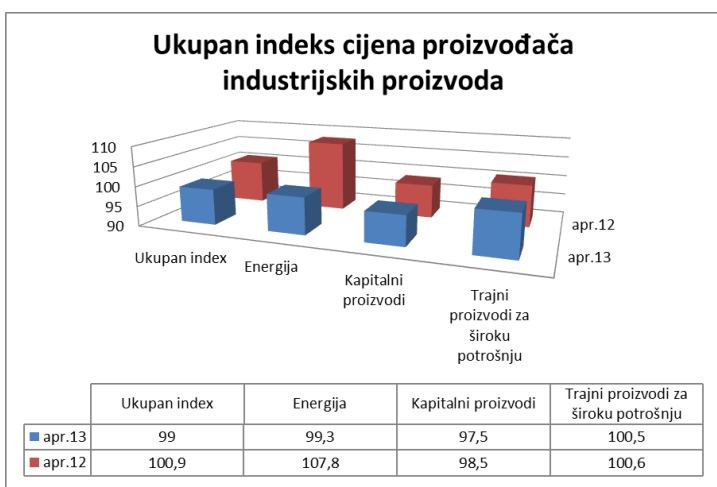
Presjek za ukupan indeks potrošačkih cijena ovoga puta objavljujemo kroz komparaciju kvartala za tekuću i dvije prijetodne godine. Vrijednost koja je uzeta za posljednja dva kvartala ove godine je projekcija i procjena po osnovu trenda rasta kakav su do sada imale potrošačke cijene u FBiH. Može se zaključiti da je indeks u konstantnom porastu, osim u posljednjem kvartalu 2011. Godine kada je zabilježen neznatan pad.

IZVOZ I UVOZ PO STATISTIČKIM PROCEDURAMA

Podaci su preuzeti od Federalni zavod za statistiku

Makroekonomski indikator za uvoz i izvoz po statističkim procedurama, koji se radi na tromjesečnom nivou, sadrži četiri komponente. Prva komponenta predstavlja redovan izvoz, čija vrijednost vidimo i da je najveća, dok druga predstavlja Izvoz nakon unutrašnje obrade i nešto je niži od redovnog izvoza. Najniža je vrijednost izvoza za vanjsku upotrebu. Mjerna jedinica je KM (konvertibilna marka)

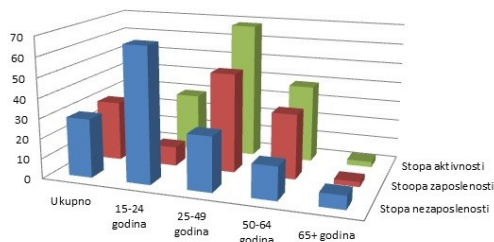

UKUPAN INDEKS CIJENA PROIZVOĐAČA INDUSTRIJSKIH PROIZVODA

Podaci su preuzeti od Federalni zavod za statistiku

Presjek za ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda je napravljen i to po sektorima 2) energije 3) kapitalnih proizvoda 4) trajnih proizvoda, ali i 1) ukupan indeks. Napravljeno je poređenje sa istim periodom prethodne godine, gdje možemo da vidimo su vrijednosti za ovu godinu znatno niže nego za isti period prošle godine, kako za svaku od pojedinačnih grana, tako i ukupan indeks.

Mjere stanovništva prema starosnim grupama i polu

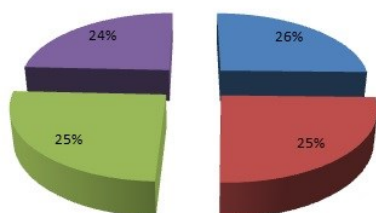
	Ukupno	15-24 godina	25-49 godina	50-64 godina	65+ godina
Stopa nezaposlenosti	29,4	67,1	27,3	16,5	6,7
Stopa zaposlenosti	30	9,6	49,7	32,4	2,5
Stopa aktivnosti	42,4	29,1	68,3	38,9	2,7

MJERE STANOVNIŠTVA PREMA STAROSNIM GRUPAMA

Izvor: Federalni zavod za statistiku

Indeksi prema područjima i oblastima

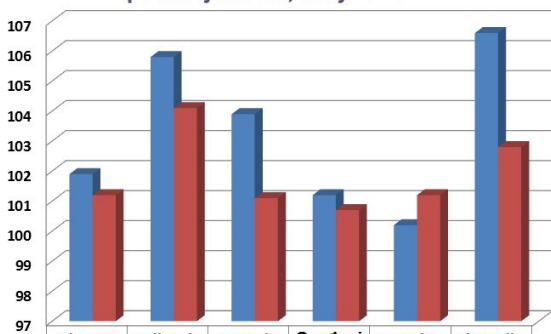
- Vađenje ruda i kamena
- Prerađivačka industrija
- Proizvodnja i snabdijevanje el.energijom i gasom (klimatizacija)
- Snabdijevanje vodom i uklanjanje otpadnih voda, otpad i sanacija okoliša

INDEKSI PREMA PODRUČJIMA I OBLASTIMA

Izvor; Federalni zavod za statistiku

Indeksi - Prosječna neto plata po područjima kd; Maj 2013

	Ukupno	Poljoprivreda	Prerada	Građevinarstvo	Trgovina	Finansije
Maj	101,9	105,8	103,9	101,2	100,2	106,6
April	101,2	104,1	101,1	100,7	101,2	102,8

PROSJEČNA NETO PLATA PO PODRUČJIMA KD

Izvor; Federalni zavod za statistiku

Stopa anketne nezaposlenosti u 2012. godini je 29,4% (27,7% za muškarce i 32,2% za žene). U 2011. godini stopa nezaposlenosti bila je 29,2% (27,6% za muškarce i 32,1% za žene).

Prema Anketi radne snage broj zaposlenih osoba se povećao u 2012. godini U 2012. godini stopa zaposlenosti je 30,0% (40,4% za muškarce i 20,3% za žene), što je više za 0,2 procentnih poena u odnosu na 2011. godinu kada je iznosila 29,8% (39,9% za muškarce i 20,3% za žene). Stopa zaposlenosti je najviša u starosnoj skupini 25 do 49 godina i iznosi 49,7%.

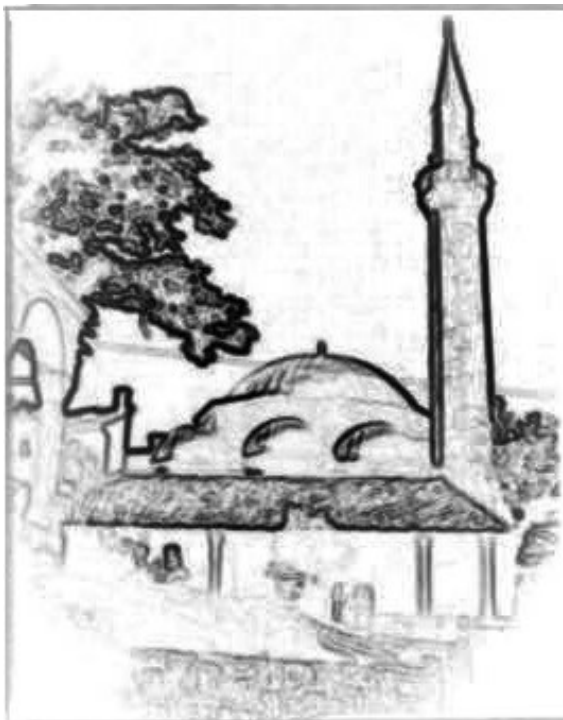
Posmatrano prema djelatnostima najveći broj osoba zaposlen je u uslužnim djelatnostima, 52,2 % od ukupnog broja zaposlenih.

U junu/lipnju 2013. godine ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda niži je za 0,5% u odnosu na prethodni mjesec. Posmatrano prema glavnim industrijskim grupacijama ukupan indeks cijena intermedijarnih proizvoda osim energije niži je za 0,9%, a trajnih proizvoda za široku potrošnju i kapitalnih proizvoda za 0,1%.

Rast indeksa cijena je registrovan u grupaciji energija za 0,2%. U grupaciji netrajni proizvodi za široku potrošnju indeks cijena se nije mijenjao u ovom mjesecu. Posmatrano prema područjima KD-a, indeks cijena je niži za 3,2% u području Snabdijevanja vodom; uklanjanja otpadnih voda, upravljanja otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, a u području Prerađivačke industrije za 0,5%. U području Proizvodnje i snabdijevanja/opskrbe el. energijom, gasom/plinom, parom i klimatizaciji indeks cijena je viši za 0,6%, a u području Vađenja ruda i kamena za 0,3%. Posmatrano po oblastima, najveći pad indeksa cijena je registrovan kod Sakupljanja otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; reciklaže materijala za 3,2%. U ostalim oblastima indeksi cijena se nisu značajnije mijenjali. Ukupan indeks cijena proizvođača industrijskih proizvoda u junu/lipnju 2013. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine niži je za 2,9%, a u odnosu na decembar/prosinac 2012. godine niži je za 2,3%.

U mjesecu maju/svibnju 2013. godine ukupan broj zaposlenih u Federaciji BiH iznosio je 434.286, što predstavlja povećanje broja zaposlenih za 0,1% u odnosu na april/travanj 2013. godine.

U odnosu na godišnji prosjek broja zaposlenih u 2012. godini došlo je do smanjenja broja zaposlenih za 0,7%.

*Najiskrenije čestitke za
nastupajuće bajramske
praznike želi vam
Udruženje poslodavaca
FBiH*

**Svim našim članicima, poslovnim partnerima i
prijateljima islamske vjeroispovjesti Bajram Šerif
Mubarek Olsun!**

UDRUŽENJE POSLODAVACA FBiH

AUGUST 2013						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	Kolektivni godišnji odmor	Kolektivni godišnji odmor	Kolektivni godišnji odmor	Kolektivni godišnji odmor	Kolektivni godišnji odmor	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

**Udruženje
poslodavaca FBiH će
u periodu od 12. do
17. augusta 2013.
godine koristiti
kolektivni godišnji
odmor**

Zaposlenici Udruženja poslodavaca FBiH će u periodu od 12. do 17. augusta 2013. godine koristiti kolektivni godišnji odmor. U slučaju da vam je potrebna pomoć ili hitne informacije možete nas kontaktirati putem e-maila; info@upfbih.ba.

Mula Mustafe Bašeskije 12/3, 71 000 Sarajevo

Tel; +387 33 264 830

Fax; +387 33 264 831

E-mail; info@upfbih.ba

Web; www.upfbih.ba